

Bakalářská práce: Díla rodiny Vivarini v Národní galerii v Praze v kontextu s jejich dílnou v Itálii

Jméno a příjmení (studentka): Alena Třešňáková

Vedoucí práce: PhDr. Martin Zlatohlávek PhD.

Posudek vedoucího práce:

Alena Třešňáková si zvolila pro svou bakalářskou práci obtížné téma ze dvou důvodů: jednak se týká práce benátský mistrů rodiny Vivarini, sice ve výběru, který se nachází v Národní galerii v Praze, ale přesto mistrů rodící se renesance v důležitém italském centru, což je téma složité a v české uměnovědě málo frekventované i poněkud vzdálené, jednak je umělecká produkce Vivariniů v zahraniční odborné literatuře obsáhle zastoupena, což kladlo na autorku velké nároky vypořádat se s touto cizojazyčnou literaturou.

Několik významných děl rodiny Vivarini v pražské Národní galerii autorka zasadila do širšího kontextu tvorby jejich domácí dílny na ostrově Murano. A tak se věnovala Antonio Vivarinimu, sledovala jeho životopis, jeho rané benátské období, vyjmenovala a popsala obrazy, které jsou obecně do této doby zařazovány. Blízkým spolupracovníkem Antonia byl Giovanni d' Alemagna, jehož původ a počátky jsou stále poněkud nejasné, a tak jeho první, možné německé období autorka doplnila otazníkem. Přesněji ho pak sleduje po roce 1440, kdy je doložen v Benátkách, a v letech 1447-1450, kdy spolu s Antoniem Vivarini začali výmalbu kaple Ovetari v kostele Eremitů v Padově, kterou však nedokončili, protože Giovanni v roce 1450 zemřel. Do padovského období patří dvě díla z Národní galerie v Praze, a sice polyptych s Adorací a Ukřižování s apoštoly a proroky, obě díla určená do kostela Sv. Františka v Padově. V kapitolách o těchto dílech autorka změnila styl a od uvozujících textů přešla ke katalogovému popisu. Ten obsahuje vedle popisu techniky, podložky a rozměrů a heslovitě sestavené provenience diskusi názorů, zachycujících problematiku připsání, ikonografický rozbor, v němž se autorka zabývá jednak celkem, jednak jednotlivými postavami, v jejichž ikonografii pak sestupuje do jejich skutečného či legendárního života, odkud těží momenty, které vytvářely jejich atributy. Nejdůležitějšími odstavci katalogového hesla je srovnání s dalšími díly, kde autorka pracovala samostatně.

Další díla rodiny Vivarini v pražské NG jsou datována po roce 1450, a tak autorka dokončila přehled života a tvorby Antonia Vivarini po roce 1450 až k roku 1484, kdy „Antonio již nebyl mezi živými“. Na Pseudo-polyptychu se dvanácti světci měl velký podíl vedle jedné desky Antonia Vivarini i Lovro Dobričević, jemuž autorka věnovala dva odstavce přehledového životopisu. Z tohoto celku se pak po způsobu svého katalogového hesla věnovala jenom desce se sv. Mikulášem z Bari, jako jediné z ruky Antonia Vivarini. Dalším členem malířské rodiny Vivarini byl Antoniův bratr Bartolomeo. Po uvedení obrysů počátků jeho života a díla se autorka zaměřila na spolupráci obou bratří v období padovském a benátském. Do kostela Sv. Františka v Padově bratří dodali hlavní oltářní obraz, který je také dnes v NG v Praze a jemuž autorka věnovala podobnou péči katalogového zpracování jako u předešlých děl.

Důležitým dodatkem v této bakalářské práci je kapitola o Estenské sbírce italských primitivů, do které patří všechna popsaná díla rodiny Vivarini a kterou lze sledovat až do 16. století. Práce je doplněna kvalitní obrazovou přílohou, která reprodukuje vedle katalogizovaných děl z NG v Praze také srovnávací materiál.

Přes svrchu naznačenou obtížnost zvoleného tématu se ho Alena Třešňáková zhostila s jistou akribií a s určitým nadhledem. Její popisy jsou stručné, nezátíženy mnohomluvností ani přemírou obdivných adjektiv, a přesto výstižné. Na malé ploše dokázala shromáždit dostatek informací, které ale nezanechala jenom v rovině čistých faktů, ale využila je pro srovnávání a hodnocení. Po přečtení této práce čtenář získá plastický přehled o zvoleném tématu, a to jak v rovině širokého spektra minulých názorů, tak i v popisu přítomných uměleckých děl. Jistě bychom mohli upozornit na další tituly, v nichž se o umělecké dílně Vivariniů píše, i upozornit na tituly, v nichž jsou citovány pražské desky, ale pro rozsah a

- složitou dostupnost takové literatury lze konstatovat, že se autorka orientovala na ty nejdůležitější a recentní. Co je však třeba podtrhnout v její práci, jsou kapitoly, ve kterých srovnává popisovaná díla s dalšími díly. Jak už jsem svrchu naznačil, zde většinou autorka pracovala sama, čímž dokázala, že její práce přesahuje odborný záběr jenom bakalářské práce. Na základě všech těchto pozitiv **doporučuji** tuto práci k obhajobě.

V *Prace* dne *23.5.2008*

M. Jelešáková
.....
podpis vedoucího bakalářské práce